

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 2 stycznia 2012 r.

DOLiS/DEC-820/10

dot. DOLiS-440-820/10/OS/I

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 oraz art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani X, na przetwarzanie jej danych osobowych przez Spółdzielnię Mieszkaniową Z.

- 1) nakazuję Spółdzielni Mieszkaniowej Z, przywrócenie stanu zgodnego z prawem poprzez spełnienie wobec Pani X, obowiązku informacyjnego określonego w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych;**
- 2) nakazuję Spółdzielni Mieszkaniowej Z usunięcie danych osobowych Pani X, w zakresie informacji, iż w 2009 r. posiadała ona psa.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani X, zwanej dalej Skarżącą, na przetwarzanie jej danych osobowych przez Spółdzielnię Mieszkaniową Z, zwaną dalej Spółdzielnią.

W treści ww. skargi Skarżąca wniosła o zbadanie procesu przetwarzania jej danych osobowych przez Spółdzielnię. Jak podniosła, Spółdzielnia najpierw pozyskała o niej nieprawdziwą informację w zakresie, iż posiada ona psa (mimo, iż faktycznie go nie posiadała), a następnie udostępniła ją na rzecz Urzędu Miasta. Skarżąca wskazała, iż cyt: „Spółdzielnia bez mojej zgody podstępem zebrała dane (roznosili woreczki na odchody dla psów i kazali podpisać ich odbiór – odbiór podpisała osoba

przebywająca u mnie w domu nie wiedząc, co podpisuje, bo nikt jej o tym nie poinformował) i bez możliwości zweryfikowania danych przeze mnie przesłała je do Urzędu Miasta.” Ponadto, Skarżąca wystąpiła do Spółdzielni o wypełnienie wobec niej obowiązku informacyjnego, na dowód czego przedstawiła kopię pisma skierowanego przez nią do Spółdzielni w dniu 21 czerwca 2010 r., w którego treści powołała się na zapis art. 32 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) zwanej dalej również ustawą, jednakże Spółdzielnia tego obowiązku wobec niej nie wypełniała. Skarżąca wnioskuje także o „zwrócenie uwagi, że spółdzielnia drukuje na ostatniej stronie książeczki czynszowej reklamy firm zewnętrznych a z tego co czytałam jest to niezgodne z w/w ustawą.”

W wyjaśnieniach udzielonych Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych Spółdzielnia wskazała, iż przetwarza następujące dane osobowe Skarżącej (członka Spółdzielni): imię i nazwisko, data urodzenia oraz dane osób, które z nią mieszkają. Dane te zawarte są w rejestrze członków Spółdzielni „prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze oraz ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych.” Dodatkowo w związku z przeprowadzoną w roku 2009 przez Gminę Miasta X akcją „Posprzątaj po swoim psie”, administracja Spółdzielni pozyskała również informację w zakresie, iż Skarżąca posiada psa, którą następnie włączyła do zbioru cyt: „Wykaz lokatorów posiadających psy lub Mieszkania, w których lokatorzy posiadają psy – w zależności od osiedla dla którego zostały sporządzone. (...) Informacje odnośnie posiadania psów nie zostały włączone do rejestru członków spółdzielni.” Jako podstawę udostępnienia ww. informacji o Skarżącej Urzędowi Miasta X, Spółdzielnia wskazała wniosek z jakim urząd ten wystąpił do spółdzielni. W piśmie z dnia 16 czerwca 2010 r. skierowanym do Skarżącej Spółdzielnia poinformowała, iż jej dane osobowe „zostały przekazane do Urzędu Miasta z zachowaniem wymogów ustawy (...) o ochronie danych osobowych – art. 29 ust.3”. Odnośnie kwestii udostępnienia danych osobowych Skarżącej podmiotowi, który zamieścił na książeczkach czynszowych reklamę swoich produktów bądź usług Spółdzielnia oznajmiła, iż „nie udostępniła danych osobowych Pani X jak i innych lokatorów firmie Y, której dane umieściła na ostatniej stronie książeczki opłat. W załączniku do umowy z dnia 29.10.2009 r., zawartej z Drukarnią, Spółdzielnia określiła firmę, której dane zostały umieszczone na zewnętrznej stronie książeczki opłat. (...) Podkreślamy, że zrezygnowaliśmy z umieszczania jakichkolwiek reklam na książeczkach opłat, o czym świadczy treść umowy zawartej w tym roku w sprawie wydrukowania i dostarczenia książeczek opłat przez Drukarnię.”

W piśmie z dnia 20 lipca 2011 r. Urząd Miasta X wskazał, iż cyt: „informacje uzyskane od Spółdzielni Mieszkaniowej Z o Pani X (...) zostały wykorzystane wyłącznie w celu sprawdzenia istnienia po stronie Pani X obowiązku uiszczenia opłaty od posiadania psów zgodnie z art. 18a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (...) oraz zostały objęte aktami ww. postępowania. Jednocześnie informujemy, iż dane pozyskane od Spółdzielni są obecnie przetwarzane przez Prezydenta Miasta X w zakresie, celu oraz na podstawie określonych we wniosku rejestrującym zbiór danych osobowych o nazwie Opłata od posiadania psów, nr księgi xyz, w Biurze Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.”

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Przepisy ustawy o ochronie danych osobowych gwarantują osobie zainteresowanej, a więc tej, której dane dotyczą, prawo do informacji, pozwalające jej kontrolować przetwarzanie jej danych zgromadzonych w zbiorach. Wzmocnienie tych gwarancji stanowi nałożenie na administratorów danych obowiązku informacyjnego w stosunku do osoby zainteresowanej, o którym stanowi art. 33 ust. 1 ustawy. Zgodnie z jego treścią na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie jej danych osobowych, informacji o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a ustawy.

W przedmiotowej sprawie w dniu 21 czerwca 2010 r. Skarżąca zwróciła się do Spółdzielni o udzielenie informacji we wskazanym w treści ww. pisma zakresie. Spółdzielnia nie udzieliła jej odpowiedzi.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, iż działanie Spółdzielni niewątpliwie naruszyło przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, w zakresie wypełniania dyspozycji jej art. 33, zatem powinna ona niezwłocznie usunąć ww. uchybienie, stosownie do nakazu sformułowanego w pkt 1 niniejszej decyzji.

Odnosząc się zaś do kwestii legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez Spółdzielnię, wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 23 ust. 1 ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą (pkt 3), jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5).

Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy oraz powyższe przepisy, wskazać należy, iż Spółdzielnia ma prawo przetwarzać dane osobowe Skarżącej jako członka Spółdzielni. Powyższe uprawnienie wynika bowiem wprost z przepisu prawa, a zatem znajduje uzasadnienie w przesłance legalnego przetwarzania danych osobowych określone w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. W myśl art. 30 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. 2003 r. Nr 188. poz. 1848), zarząd spółdzielni prowadzi rejestr członków.

Uzasadnienia w przesłankach legalizujących proces przetwarzania danych nie znajduje natomiast pozyskanie i dalsze przetwarzanie przez Spółdzielnię informacji o Skarżącej, w zakresie czy w 2009 r. posiadała ona psa. Spółdzielnia nie uzyskała bowiem ani zgody Skarżącej na przetwarzanie takich danych, jak również podstawa tego przetwarzania nie wynikała z przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Powyższe wskazuje, iż to działanie Spółdzielni także naruszyło przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, zatem powinna ona niezwłocznie usunąć ww. uchybienie, stosownie do nakazu sformułowanego w pkt 2 niniejszej decyzji.

Co do okoliczności drukowania w książeczkach czynszowych reklam firm zewnętrznych, przede wszystkim wskazać należy, iż okoliczność ta nie może być przedmiotem postępowania skargowego, a ewentualnie, wszczętego przez organ ochrony danych osobowych, postępowania z urzędu. Podmiotem uprawnionym do wniesienia skargi do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych jest bowiem jedynie osoba zainteresowana tj. osoba, która uważa, iż jej dane osobowe są przetwarzane niezgodnie z prawem (w sposób naruszający ustawę). W przedmiotowej sprawie Spółdzielnia nie udostępniła danych osobowych Skarżącej firmie, której reklama nadrukowana została w książeczce czynszowej Skarżącej. Przekazała jedynie podmiotowi je drukującemu treść zamówionego przez tą firmę ogłoszenia. Ponadto, zgodnie z oświadczeniem Spółdzielni, aktualnie zaprzestała ona udostępniania powierzchni reklamowej w książeczkach czynszowych.

Z treści wyjaśnień przesłanych Skarżącej Spółdzielnia wskazała, iż jej dane osobowe „zostały przekazane do Urzędu Miasta z zachowaniem wymogów ustawy (...) o ochronie danych osobowych – art. 29 ust.3”. Jednakże Generalny Inspektor nie może zgodzić się z twierdzeniem Spółdzielni, iż pismo Urzędu Miasta z dnia 24 września 2009 r. stanowiło wniosek o udostępnienie danych osobowych Skarżącej, o którym jest mowa w art. 29 ust. 3 ustawy. Pismo to stanowiło zapytanie, w którym nie było wniosku (żądania) o udostępnienie danych osobowych członków Spółdzielni, w tym Skarżącej cyt: „w związku z pracami nad wprowadzeniem opłaty od posiadania psów w 2010 r., zwracam się z zapytaniem czy wyrażają Państwo chęć udziału w poborze ww. opłaty w roku przyszłym. Za wykonanie usługi poboru ustalone będzie wynagrodzenie (...). Prosimy o przesłanie informacji zwrotnej w terminie do (...) na adres (...)”. Stosownie do art. 29 ust. 3 ustawy dane osobowe udostępnia się na pisemny, umotywowany wniosek, chyba że przepis innej ustawy stanowi inaczej. Wniosek powinien zawierać informacje umożliwiające wyszukanie w zbiorze żądanych danych osobowych oraz wskazywać ich zakres i przeznaczenie. W tym miejscu należy nadmienić, iż art. 29 ust. 3 ustawy od dnia 7 marca 2011 r. już nie obowiązuje, jednakże zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 229, poz. 1497) do spraw wszczętych i niezakończonych na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych przed dniem wejścia w życie (7 marca 2011 r.) ww. ustawy zmieniającej, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Reasumując Spółdzielnia nie miała podstaw prawnych do pozyskania, przetwarzania i udostępnienia danych osobowych Skarżącej Prezydentowi Miasta X w zakresie informacji, czy posiadała ona psa w 2009 r. Stosownie natomiast do oświadczenia Urzędu Miasta X informacje o Skarżącej uzyskane od Spółdzielni zostały objęte aktami postępowania podatkowego, wskazać należy, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, nie może ingerować w postępowania prowadzone przez inne organy. Ewentualne zakwestionowanie takiego zachowania możliwe jest zatem jedynie w toku postępowania instancyjnego, przez podniesienie zarzutów co do zebranego przez ten podmiot materiału dowodowego.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji – na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).